

čís. 134 ř. zák., stížen zmatkem podle § 281, čís. 9 a) tr. ř. z důvodu stížností neuplatňovaného. Podle posledního odstavce § 1 zák. o třaskavinách nevztahuje se ustanovení prvního odstavce tohoto § na třaskaviny státního monopolu. V důsledku toho nevztahuje se ani trestní norma § 2 téhož zákona k třaskavinám tvořícím předmět státního monopolu. Státní monopol výbušných látek byl zaveden, přesněji znovu upraven zákonem ze dne 15. července 1919, čís. 414 sb. z. a n., podle jehož § 1 jsou předmětem monopolu výbušných látek látky, jež budou za ně nařízením prohlášeny. Tato prohlášení stala se vládními nařízeními ze dne 8. listopadu 1920, čís. 615 sb. z. a n. a ze dne 30. května 1922, čís. 166 sb. z. a n. Těmito nařízeními byl rozsah ustanovení §§ 1 až 3 zák. o třaskavinách súžen a obmezen na ty výbušné látky, jež nejsou ani podle těchto vládních nařízení ani podle případných dalších nařízení, na něž poukazuje bod 8. prvního odstavce prve cit. vládního nařízení, předmětem státního monopolu. Za tohoto stavu věci bylo povinností nalézacího soudu, by zjistil, z jakých látek se skládá »dynamon« stěžovatelem přechovávaný a jaká látka tvoří náplň rozbušek stěžovatelem přechovávaných a by se na základě zjištění v těchto směrech vyslovil o tom, zda »dynamon« a rozbušky stěžovatelem přechovávané jsou předmětem státního monopolu (rozh. čís. 2536 sb. n. s.). Ježto nalézací soud tak neučinil, nýbrž shledal v přechovávání oněch předmětů přestupek podle § 2 zák. o třaskavinách prostě proto, že znalec v posudku prohlásil, že jde o předměty, spadající pod zákon o třaskavinách, je jeho rozsudek ve výroku odsuzujícím stěžovatele pro přestupek podle § 2 cit. zák. stížen zmatkem podle § 281 čís. 9 a) tr. ř. O zmatek podle § 281 čís. 10 tr. ř. tu nejde; neboť vyloučil-li rozsudek v tomto směru právoplatně skutkovou podstatu přečinu podle § 3 zák. o třaskavinách, nepřichází tu v úvahu ani přestupek podle § 431 tr. zák., a pod ustanovení §§ 32 a 33 zbrojního patentu nelze jednání stěžovatelovo rovněž podřaditi (rozh. čís. 3849 víd. sb.). Tak bylo trestního zákona nesprávně použito na újmu stěžovatelovu.

Čís. 3962

Při obviňování ve formě povšechné, z níž nevysvítá, na kterou nebo na které z několika osob, náležejících k určitému sboru, okruhu a pod., se urážlivý výrok vztahuje, jest oprávněna podati soukromou obžalobu každá z nich, jež se podle způsobu nebo spojitosti výtky musí obávat, že bude třetími osobami (čtenáři článku) pokládána za tu, jež jest urážlivým projevem míněna.

Nerozhoduje, zda soukromý obžalobce vztahoval článek na sebe, nýbrž, zda podle poznatku třetích osob může býti článek pokládán za útok proti soukromému obžalobci; nezáleží na tom, zda obžalovaný na to nemyslel, nýbrž jen na tom, zda si byl vědom, že útok podle spojitosti, v níž jest uveřejněn, mohl býti třetími osobami (čtenáři článku) vztahován i na jiné osoby, než právě na onu (ony), kterou (které) měl snad na mysli.

(Rozh. ze dne 10. října 1930, Zm I 888/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti soukromých obžalobců do rozsudků krajského jako kmetského soudu v Jičíně ze dne 5. listopadu 1929, jímž byli obžalováni podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěni z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti podle §§ 488, 491 tr. zák. a § 1 zák. čís. 124/1924 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil soudu první stolice, by ji znova projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnosti soukromých obžalobců nelze upříti oprávnění, pokud napadá výtkami podle čís. 5 a 9 a) — nevhodně i čís. 7 — § 281 tr. ř. rozsudkový výrok, že se pozastavená stať nevztahuje na soukromé obžalobce. Předcházet' pozastavenému článku ze dne 11. listopadu 1928 článek uveřejněný v časopise T. T. (čís. 252 ze dne 4. listopadu 1928) pod nadpisem »Eingesendet«, který obsahuje výroky, dotýkající se obžalovaného Aloisa B-e, a byl podepsán truhláři, kteří se zadáním stolařských prací obžalovanému B-ovi cítili poškozenými. Napadený rozsudek zjišťuje, že článek z 11. listopadu 1928, jehož pátý odstavec je pozastaven, jest odpovědí na ono »Zasláno«, a usuzuje, že pozastavenou statí byli míněni jen oni truhláři a nikoli soukromí obžalobci, poněvadž se tam mluví »o prostředcích, použitých těmito lidmi k uskutečnění jejich osobních plánů . . .«, soukromí obžalobci však žádné osobní zájmy a cíle neměli. Z těchto úvah soud vyvozuje i závěr po stránce subjektivní, že obžalovaní, uveřejňující článek, nepomýšleli na soukromé obžalobce a nemohli mít za to, že by se tito mohli cítiti článkem uraženými. Právem vytýká zmateční stížnost tomuto výroku neúplnost podle čís. 5 § 281 tr. ř. — při čemž tuto námitku provádí mylně i s hlediska důvodu zmatečnosti čís. 7 § 281 tr. ř. —, poukazujíc k tomu, že se v třetím odstavci článku píše o soukromém obžalobci »K.« a »soudruzích«, což stížnost vztahuje na ostatní dva soukromé obžalobce jakožto zástupce strany německých sociálních demokratů v obecním zastupitelstvu, že je dále ve čtvrtém odstavci soukromý obžalobce K. znovu uveden jménem, a že na konci čtvrtého odstavce se mluví o »těchto pánech«. Skutečně soud pochybil, nevšimnuv si těchto obrátů v odstavcích, předcházejících bezprostředně před pozastavenou statí, ano nelze vyloučiti, že by v této spojitosti mohly u nepředpojatého čtenáře vyvolati dojem, že lidmi v pátem odstavci beze jména uvedenými jsou míněny osoby, o nichž je řeč v předchozích odstavcích, soukromý obžalobce K. a jeho soudruzi. Nutnosti tohoto uvažování nezbavila kmetský soud ani okolnost v rozsudku zdůrazněná, že článek jest odpovědí na »zasláno« několika nespokojených truhlářů ze dne 3. listopadu 1928; vždyť se o těchto truhlářích nemluví v pozastaveném článku výlučně, nýbrž ve spojitosti s osobami soukromého obžalobce a jeho soudruhů, takže není vyloučena možnost, že by nalézací soud po případě na tomto podkladě mohl dospěti k závěru, že by obsah pátého odstavce mohl býti čtenáři vztahován, ne-li výlučně, po případě alespoň i na soukromé obžalobce.

Nalézací soud si měl uvědomiti judikaturou Nejvyššího soudu ustálenou zásadu, že při obviňování ve formě povšechné, z níž nevysvítá, na kterou nebo na které z několika osob, náležejících k určitému sboru, okruhu a pod., se urážlivý útok vztahuje, jest oprávněna podati soukromou obžalobu každá z nich, jež se podle způsobu nebo podle spojitosti výtky musí obávati, že bude třetími osobami (čtenáři článku) pokládána za tu, jež jest urážlivým projevem míněna. Pokud soud nezkoumal věc s tohoto právního hlediska, uvažovav jen o tom, že obžalování nemyslili na soukromé obžalobce a nemohli za to míti, že by se soukromí obžalobci mohli cítiti uraženými na cti, zakládá se rozsudek na mylném právním pojetí, ano nejde o to, zda soukromí obžalobci vztahovali článek na sebe, nýbrž, zda podle poznatku třetích osob může býti článek pokládán za útok proti soukromým obžalobcům; nezáleží ani na tom, zda obžalování na to nemyslili, nýbrž jen na tom, zda si byli při takovém povšechnějším projevu vědomi, že útok podle spojitosti, v níž jest uveřejněn, mohl býti třetími osobami (čtenáři článku) vztahován i na jiné osoby, než právě na onu (ony), kterou (které) měli snad pachatelé při projevu na mysli. Důsledkem mylného nazírání nalézacího soudu jest i pochybnou úvaha v posledním odstavci rozsudkových důvodů, kde se z obratu o »prostředcích těchto lidí k uskutečnění jejich osobních plánů« usuzuje, že tu jde bezpochybně o útok na nespokojené truhláře, nikoli na soukromé obžalobce, kteří žádných osobních zájmů a cílů neměli. Vždyť nesejde na tom, zda snad obžalování a soukromí obžalobci věděli, že tito nemají »osobní plány«, nýbrž na tom, jak čtenáři článku, a to i blíže neinformovaní a i ti, kteří předchozí »zasláno« z 3. listopadu 1928 nečetli, pojímají onu stať v celé spojitosti, jak byla skutečně uveřejněna. Zda by z povšechného obratu o »osobních plánech« snad vycházelo, že tím mohly býti míněny jen hmotné zájmy truhlářů, citivších se zkrácenými ofertním řízením, nebo po případě i jiné osobní zájmy, k nimž zajisté mohou náležeti i ryze nehmotné zájmy na zesílení postavení opoziční strany v obecním zastupitelstvu a pod., o tom se soud vůbec nevyjádřil, ač i to má význam pro posouzení, zda pozastavená stať mohla býti třetími osobami vztahována jen na truhláře, či naopak jen na soukromé obžalobce či i na soukromé obžalobce.

Čís. 3963.

Třebaže v případech § 199 tr. zák. nahraňuje již zákon sám všeobecné (objektivní) znaky podvodu znaky zvláštními, je přece třeba zvlášť v každém jednotlivém případě pro přičítání zločinu podle § 199 d) tr. zák., by byl omyl vyvolán v úmyslu poškozovacím.

Zločin podvodu podle § 199 d) tr. zák. liší se od přestupku § 320 f) tr. zák. tím, že zločin předpokládá úmysl poškozovací, kdežto přestupek jej vylučuje.

Padělání (napodobení) doktorského diplomu a jeho vidimovaného opisu.

(Rozh. ze dne 10. října 1930, Zm I 103/30).